

Určování a popírání rodičovství s cizím prvkem

Abstrakt

Rigorózní práce pojednává o významném, stále aktuálním a všeobecně známém institutu rodinného práva, kterým je určování a popírání rodičovství, a to i v souvislosti s cizím prvkem. Cizí prvek se totiž v tzv. paternitních sporech (v souvislosti s nárůstem cestování a turismu obecně) objevuje stále častěji a řadí se tak mezi jedno z úskalí, která se mohou při určování a popírání rodičovství objevit (mezi další mohou patřit například otázky spojené s umělým oplodněním).

Rigorózní práce se zabývá historickým vývojem určování a popírání rodičovství od římského práva až po popis a zároveň i analýzu současné platné právní úpravy ČR v oblasti určování a popírání rodičovství, tak zkoumáním, zda řízení o určení a popření rodičovství vykazují určitá specifika v případech, kdy se v nich objevuje cizí prvek (a jaká tato případná specifika jsou). V předkládané práci jsou z těchto důvodů analyzována jednotlivá rozhodnutí ESLP i Ústavního soudu, a to z důvodu, že významně ovlivňují postupy obecných soudů. Dále jsou v práci popisována rozhodnutí soudu prvního stupně – konkrétně Obvodního soudu pro Prahu 8, která se věnují paternitním řízením s cizím prvkem.

Předkládaná práce se dále krátce zabývá úvahami *de lege ferenda*, a to jak v případě vnitrostátní právní úpravy promítnuté do občanského zákoníku, tak v případě nadnárodní úpravy, která by mohla vzniknout v rámci Evropské unie pro její jednotlivé členské státy.

Podle předkládané novely občanského zákoníku manželství již nebude svazkem muže a ženy, ale svazkem dvou lidí. Hlavní účel manželství – založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc, však zůstane beze změny. Otcem dítěte stále bude muž (a to i v případě manželského sňatku dvou žen), matkou dítěte bude žena, která dítě porodila. V části týkající se úvah *de lege ferenda* se práce dále zabývá možným vznikem nařízení EU upravujícího určování a popírání rodičovství s cizím prvkem, a to z důvodu zjednodušení a zpřehlednění postupu soudů, když lze mít za to, že harmonizace by v dané problematice byla více než účelná, a to jak pro lepší a rychlejší činnost soudů, tak pro mezinárodní spolupráci týkající se otázek otcovství a mateřství. Maximálního zjednodušení současné právní úpravy určování a popírání otcovství s cizím prvkem při zachování současných právních jistot by bylo účelné jak pro zjednodušení a zrychlení činnosti soudů, tak pro zvýšení právní jistoty rodičů a dětí.